

Kanotur i Sverige 1983

Pensionister på børnehjem

Op gennem 70'erne rykkede børnehjemmet hele tiden tættere og tættere på det samfund, de var en del af. I en periode fra midt i 70'erne til midt i 80'erne havde Århus Kommune lejet sig ind i nogle tommelokaler – for at drive et omsorgscenter for pensionister i lokalområdet. Specielt i de første år var der meget entusiasme omkring projektet, dels skulle børnehjemmet være en slags kraftcenter i lokalmiljøet, en sidegevinst skulle være at børn og ældre kunne være i samme hus. Men hen ad vejen gik gassen af ballonen, blandt andet fordi pensionisterne primært kom, mens børnene var i skole, så reelt fik unge og ældre ikke meget tid sammen, og børnehjemmet skulle bruge pladsen selv.

Sigvald og Zenia Kjær blev boende på børnehjemmet indtil 1977.

De flyttede nu ud i nærheden af Mossø, men det var kun en rent fysisk flytning. Såvel Sigvald og Zenia

som deres egne børn fortsatte med at være en stor del af institutionens liv, uanset tidspunktet på døgnet. Deres dør stod altid åben, og det var der mange, der benyttede sig af, selv juleaften. Ofte havde de børn med hjemme i weekender og ferier.

"Når Sigvald og Zenia var der for børnene, var de det helhjertet," udtales den senere forstander Henrik Ernst.

Zenia Kjær gjorde et stort indtryk, både på børnene og på omgivelserne. Efter at have uddannet sig som pædagog arbejdede Zenia i afdelingen Solkrogen, og her var det tydeligt, at hun var til stede, både som menneske og som pædagog. Man kunne få det indtryk, at det var Zenia, der opfandt begrebet omsorg – både i forhold til børnene og til kollegerne. Hun kunne formidle et fantastisk engagement, og det var altid med udgangspunkt i stor respekt for og kærlighed til børnene.

Mange børn, unge og voksne blev ramt af stor sorg, da Zenia og Sigvald Kjær omkom i en trafikulykke.

Eksperimentet med børnene og pensionisterne blev lukket igen i 1985 – på et tidspunkt, hvor strukturen i det hele taget knirkede fælt på børnehjemmet. Flere og flere af de unge var begyndt at komme og gå, som det passede dem. De fik alt for lidt ud af opholdet og begyndte at modarbejde de ansatte.

Zenia Kjær

* Afdelingsleder og stedfortrædende forstander Zenia Kjær har 1. november været ansat på Kong Chr. IX's Børnehjem i Århus i 25 år.

Zenia Kjær kom til institutionen efter at have arbejdet på skolehjemmet Landerupgård og Marstal Børnehjem.

Hun startede på Kong Chr. IX's børnehjem som forstanderhustru og holdningsleder. 1973 afsluttede hun uddannelsen som børneforsorgspædagog og arbejdede gennem årene som assistent, 1. assistent og er i dag stedfortræder for forstanderen.

I en periode havde Zenia Kjær, der er meget værdsat af både personale og børn på hjemmet, orlov fra jobbet og arbejdede som professionel familieplejer i sin hjem i Alken.

På jubilæumsdagen er der reception på børnehjemmet, Reykjaviksgade 11, Århus, kl. 12-14.

Se også:

Zenia Kjær 25 års jubilæum

Kong Chr. IX's Børnehjem 100 å

Derfor vendte man tilbage til den tidligere kuldsejlede ide om en decideret ungdomsgruppe. Den blev kaldt "Kollegiet". I starten lå den i børnehjemmets bygninger, men ret snart rykkede man den "ud i virkeligheden", først i et lejet hus i Egå, senere også i en lejlighed i Jærgårdsgade.

Den senere forstander John Paaske fortæller:

"Vi havde en rigtig god periode midt i 80'erne. Børnene var heller ikke specielt vanskelige. Ordningen var sådan, at de helt små børn, 0-3 år, de kom på Højvang. Det var her, vi ofte fik dem fra, men det var de bedste, vi fik, dem, der skulle langtidsanbringes. De andre kom ud på Søndermarken til observation. Det var der, man afjorde, om de skulle videre til Mellerup eller Himmelbjerggården eller noget tredje..."

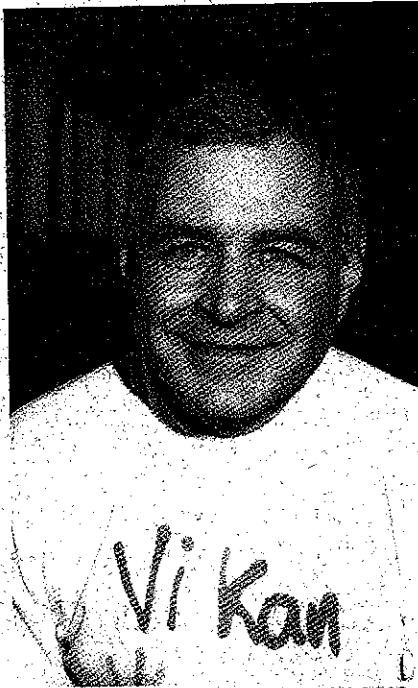
Sigvald Kjær stoppede som forstander i 1985.

Mauritz Eijgendaal tog over. Han kom fra en stilling som sous-chef på Holmstrupgård. Mauritz havde mange gode ideer, bl.a. en ledelsesfilosofi, der kaldes "den tredje vej" – personalet oplevede pludselig et meget større ansvar og mange flere muligheder. Det bobledede rundt omkring i krogene på Chr. IX's Børnehjem, men allerede to år senere i 1987, fik Mauritz Eijgendaal en anden stilling, og John Paaske tog over som forstander.

Kollegiet på Christiansbjerg

John Paaske var selv medarbejder i 70'erne, da man første gang forsøgte sig med en ungdomsgruppe.

"Ideen var rigtig god, men det var nok lidt for progressivt dengang, de skulle selv klare alt for meget, ingen dækning i weekenderne og så videre. Jeg var selv imod det dengang, jeg syntes ikke, det skulle have løb til at lykkes, og det gjorde det heller ikke. Det var 6, og de 5 af dem blev rodet ud i noget kriminalitet, indbrud og i den dur... Men vi tog ideen op igen i 80'erne, og da vi havde fået indrettet med stue og værelser og det hele, samlede vi 6 af de unge og fortalte dem, at de havde kvalificeret sig til at bo på "Kollegiet på Christiansbjerg". Det første, de spurgte om, var, hvordan reglerne var. Vi svarede: Der er ikke nogen regler. Så ville de selv tæve nogle regler, og jeg fik et chok, da jeg læste deres papir. Det var regler, som kunne passe på særligt sikrede institutioner, fuldstændig latterligt. Jeg rev papiret i stykker og sagde: Der ER ikke nogen regler. Og så gik vi i gang. Vi havde selvfølgelig valgt 6 af de bedste unge, vi havde stort behov for, at det blev en succes. Og det gjorde det, 5 af de 6 kom senere godt i vej med uddannelse. Vi var fremme i skoene, der blev lavet en masse godt behandlingsarbejde, selvom det ikke var en behandlingsinstitution... Jeg var stolt af at komme fra Chr. IX's Børnehjem dengang..."

John Paaske forstander 1987-2002

Og det spillede en stor rolle sidst i 80'erne at være stolt af Chr. IX's Børnehjem, ikke kun blandt børnene og de unge, men også blandt de ansatte. Man var i den grad holdt op med at være en øde ø. Hele tiden forholdt personalet sig til de øvrige institutioner i amtet, og indimellem var der også kamp om "kunderne" – det er i hvert fald John Paaskes egen forklaring på, at Kollegiet i Egå måtte lukke, man var gået for tæt på ungdomspensionerne - havde "stjålet deres kunder" så at sige.

Det var ildsjælernes tid på børnehjemmet.